

א"י
כ"ט/א"ת

ראש הממשלה

הודעת ראש-הממשלה בכנסת בענין החזרת העצורים מסוריה - 25.12.1963

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה,

בשבת שעברה הוחזרו לגבולות ישראל שלושת העצורים שנחטפו לפני כחמישה חדשים בכברת ושמונה עצורים נוספים שנאנקו בבתי-כלא סוריים במשך שנים רבות.

אביע בהזדמנות זו מעל במת הכנסת, בנוסף על הברכה והתודה ששיגרה שרת החוץ למזכיר הכללי של האו"ם, את תודת ממשלת ישראל ומספחות העצורים למוסדות האו"ם על מאמציהם לשחרור עצורים אלה.

היה זה סיום פרשה של סגעים ונאמצים לשחרור העצורים, מאמצים אשר נמשכו למעלה מעשר שנים. ישראלים אלה נחטפו משטח ישראל או תעו ועברו בנסיבות שונות את הגבול והוחזקו בכוח בסוריה. מאמצים אלה בעשו על-ידינו במישורים ובמקומות שונים; על-ידי סגעי עם שלטונות האו"ם בארץ ובניו-יורק. הוגשו רשימות מפורסות, אשר כללו שמות האנשים, תאורם וצלוסיהם ובמקרים רבים גם שמות בתי-הכלא הסוריים בהם היו עצורים.

שלטונות סוריה הכחישו עצם קיומם של עצורים ישראלים בידיהם וכל תביעותינו הושבו ריקם.

אביא לדוגמה תשובת הסורים לגבי שלושה מעצורים ששחררו והוחזרו על-ידי הסורים בשבת שעברה:

מרדכי עטאלון - נפצע ונחטף על-ידי הסורים סמוך שטח ישראל בחודש
פברואר 1951. לאחר תביעותינו הנמרצות להחזרתו השיבו
הסורים ב-21 באוגוסט 1954, כי אין בידיהם כל ידיעה על המצאותו בסוריה.

ראובן ליבס - נחטף ליד כפר נחום על שפת הכנרת במרץ 1953. הסורים
הכחישו המצאו ברשותם.

יצחק סייך - עבר את הגבול בספטמבר 1956. ב-10 באוקטובר אותה שנה
סרבו פרטים על המצאו בסוריה ליו"ר ועדת שביתת הנשק
הישראלית-סורית. ב-25 בנובמבר הודיעו לנו אנשי האו"ם שהסורים
מכחישים את המצאותו ברשותם.

וראו זה פלא. 3 עצורים אלה הוחזרו בשבת האחרונה.

באפריל 1961 בעצרה הספינה "כוראד" במיסייה הטריטוריאליים של
ישראל כשעל סיפונה 6 אזרחים סוריים. שלטונות סוריה תבעו החזרת
היטאים שנעצרו. הבענו בכונות לשחררם אולם התנינו החזרתם בשחרור
הדדי של העצורים. הוויכוח נמשך שנתיים ימים עד שבמאי 1963 בפעם
הראשונה הודו שלטונות סוריה בקיום עצורים ישראלים בידיהם. עם
הודאה זו החל טו"ם לחילופי עצורים.

ב-13 ביולי חספו חיילים סוריים 6 מטיילים בכנרת. שלושה
מהם - בתינים זרים - שוחררו כעבור תקופה קצרה, אך הסורים סרבו לשחרר
את 3 הנוותרים. ישראל תבעה הכללת שלושת חטופים אלה במו"ם לחילופי
העצורים. הסורים סרבו לכך, והסכימו לבצע את חילופי העצורים הקודמים
בלבד.

1. The first part of the document is a letter from the Secretary of the State to the Governor, dated 18th March 1877. It contains a report on the progress of the work done during the year.

2. The second part is a report on the work done during the year, dated 18th March 1877. It contains a list of the names of the persons who have been appointed to various offices during the year.

3. The third part is a report on the work done during the year, dated 18th March 1877. It contains a list of the names of the persons who have been appointed to various offices during the year.

4. The fourth part is a report on the work done during the year, dated 18th March 1877. It contains a list of the names of the persons who have been appointed to various offices during the year.

5. The fifth part is a report on the work done during the year, dated 18th March 1877. It contains a list of the names of the persons who have been appointed to various offices during the year.

6. The sixth part is a report on the work done during the year, dated 18th March 1877. It contains a list of the names of the persons who have been appointed to various offices during the year.

מובן מאליו שלכך לא היינו מוכנים והמו"ס בענין זה נמשך.

התפתחות נוספת בפרשה זו חלה ב-26 באוגוסט השנה, כאשר ראש ^מהמסקיפים פרסם דין וחשבון שעיקרו הוקדש לרצח באלמגור. דו"ח זה כלל בתוכו גם המלצה על חילופי כל העצורים מטני הצודים.

ב-3.9.1963 פנה נשיא מועצת הבטחון בקריאה לממשלת סוריה וישראל להחזיר את כל העצורים שבידיהם, אשר יביעו רצונם לחזור לבתיהם. לאחר התערבות המזכיר הכללי של האו"ם ופניותיו לממשלת סוריה בבקשה לפתור בהקדם בעיה אנושית כאובה זו, הביעה סוריה הסכמתה להחזיר 11 ישראלים, אולם תמורתם דרשה החזרת 18 הסורים שהיו בידינו. במסיבות אלה החלטנו להציל את הביתן להציל והסכמנו לביצוע החילופין שהתקיימו בשבת האחרונה.

חברי כנסת בכבדים,

סמחת שחרורם של 11 העצורים מהולה לדאבון לבנו בצער עמוק ובדעזוע קשה. על גשר בנות יעקב הגיעו 11 אנשים אשר חזות פניהם ומצבם הגופני והנפשי של טמונה מהם הוכיחו בעליל את דרך היסורים והעינויים הנוראה בה עברו. מחוץ לשלושת חסופי הכנרת, שאף הם הולקו ~~ועוד~~ בכלא, הוחזרו אלינו 8 סברי אדם סופים בגופם ובנפשם לאחר שנים של התעללות אכזרית וסבל בל יתואר. מקטעי עדויות אשר הצלחנו להציל

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

מפיהם בגולה מסכת איימים ומעשי זוועה מעבר לכל דמיון, אשר היו מנת חלקם בכלא הסורי. במקום להחזירם מיד לחיק משפחותיהם חייב מצבם אישפוז מידי ומיפול ופיקוח רפואי. מצאים רפואיים ראשונים שנתקבלו עד כה מאשרים פגיעות גופניות ונפשיות חמורות.

אין כסובן צורך להדגיש כי העצורים אשר החזרנו בשבת שעברה מישראל לבתיים בסוריה הוחזקו בתנאי מעצר הוגנים והוחזרו כשהם בריאים ברוחם ובגופם.

מסלת ישראל ראתה חובה לעצמה לפנות אל הצלב האדום הבינלאומי בתביעה לשגר מיד רופא מוסמך כדי שיקבע מצבם הנפשי והפיסי של המשוחררים. הבאנו פנייה זו גם לידיעת המזכיר הכללי של ארגון האומות המאוחדות.

עלי להוסיף כי מעדויות שהצלחנו לגבות מהמשוחררים קיבלנו אישור נוסף על הימצאותם של עצורים ישראלים נוספים בבתי-כלא סוריים. לאור זאת חידשה ישראל את פנייתה הנמרצת למוסדות האו"ם להביא לשחרור המידי של כל העצורים הישראלים הנמצאים עדיין בסוריה.

לאור המצב שתיארתי מטרידות מנוחתנו שתי דאגות חמורות התובעות

פתרון:

א. פגיעת התנהגות ברברית ותנאים משפיליים בבתי-הכלא בסוריה כלפי עצורים ישראלים.

ב. פעולה נמרצת לשחרורם של העצורים הישראלים הנמצאים בסוריה והצלתם מידי מעניהם.

1

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

מעל במה זו ברצוני לומר כי בזקיע את הפסע אשר נעשה בסוריה
ונחשוף לעיני העולם מעשי הזוועה אשר נפלו בחלקם של העצורים אשר חזרו
אלינו מהשבי הסורי. ממשלת ישראל לא תחסוך כל מאמץ ותתמיד במאבקה
להצלתם ולהחזרתם של אצאאא אזרחיה הכלואים בסוריה.

חברי הכנסת,

מובטחי כי הכנסת כולה עומדת מאחרי הממשלה בהוקעת מעשי
הנבלה אשר נעשו בסוריה.

אין הממשלה רואה בשלב זה ענין בדיון בכנסת בנושא זה, אולם
ועדת חוץ-ובטחון תקבל דיווח שוטף על כל צעד וכל התפתחות נוספת בקשר
לכך.

The first of these was the fact that the
... ..
... ..
... ..

... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..